

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

אתיקה מקצועית בעבודה סוציאלית: סוגיות אתיות בעבודה הטיפולית - 3970

תאריך עדכון אחרון 20-03-2025

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): נחום מיכאלי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: nahummi54@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ג' 10:00 - 10:30

מורי הקורס:
מר נחום מיכאלי

תאור כללי של הקורס:

קורס המציג לסטודנטים את עולם הערכים והאתיקה המקצועית, כולל הסוגיות האתיות העיקריות במקצוע העבודה הסוציאלית והמודלים להתמודדות עמם. הקורס משלב הרצאות פרונטליות עם דיון פתוח וכולל הצגת דילמות אתיות מההכשרה בשדה של הסטודנטים

מטרות הקורס:

הכרת כללי האתיקה המחייבים את העובדים הסוציאליים תוך בחינת הבסיס התיאורטי של ערכי המקצוע, החלת הערכים והקוד האתי על מערכת הטיפול ועל הפרט המטפל ולימוד דרכי התמודדות לפתרון סוגיות אתיות.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. הכרת ערכי מקצוע העבודה הסוציאלית וכללי האתיקה הנובעים מהם
2. החוק והאתיקה - זיהוי הדומה והשונה ביניהם
3. יכולת איתור סוגיות אתיות בעבודה המקצועית והבנת ההבדל ביניהן לבין סוגיות מקצועיות
4. הכרת מודלים להתמודדות עם דילמות אתיות שונות

דרישות נוכחות (%) :

85% מהמפגשים (היעדרות עד 2 מפגשים)

שיטת ההוראה בקורס: שילוב של הרצאה ודיון פתוח עם הסטודנטים (לפי נושא השיעור)

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- 1 מפגש היכרות. הצגת דילמות אתיות הלכה למעשה כדי להכיר מקרוב את הנושא. תכנון הקורס. דיון + הרצאה
- 2 מוסר, ערכים ואתיקה הכרת גישות שונות להבנת סוגיה אתית. הכרת הערכים מהם נובעים כללי האתיקה הרצאה
- 3 בין החוק לבין האתיקה. הכרת חוק העו"ס וקוד האתיקה, דרך חיבורם ומשמעותם לעבודה הטיפולית. הכרת הוועדות הרלוונטיות בנושא בתחום הע"ס. הרצאה
- 4 אחריות העובדים הסוציאליים ללקוחות - סוגיות אתיות בעבודה סוציאלית הקשורות ללקוחות ובעיקר בנושא היעדר אפליה, שיתוף לקוחות בהחלטות ועוד. דיון + הרצאה
- 5 גבולות ביחסי טיפול מההיבט האתי. סוגיות הקשורות למעמדו ולכוחו של העובד הסוציאלי ביחס למטופלים. דיון + הרצאה
- 6 "רעשים" בטיפול מההיבט האתי. השפעות חיצוניות הפוגעות בשיקול הדעת המקצועי, סוגיות אתיות בצוות רב מקצועי. דיון + הרצאה
- 7 סודיות כנושא מרכזי באחריות העובד הסוציאלי ללקוחות. סעיפי החוק וכללי האתיקה בנושא. בחינת

-
- ההסתייגויות לחובת הסודיות. דיון + הרצאה
- 8 ריבוי הנאמנות – הכרת הסוגיות הקשורות לנאמנויות השונות של העובד הסוציאלי. המפגש בין הערכים והתפיסות האישיות לבין החובה המקצועית. דיון + הרצאה
- 9 אחריות העו"ס לחברה כולה, התנגשות בין ערכי העו"ס, הלקוח והחברה. אתיקה ברגישות ובכשירות תרבותית. דיון + הרצאה
- 10 אחריות העובד הסוציאלי לעמיתים. מתי נעדיף את העמית ומתי נחשוף את כשליו. בירור סוגיות הקשורות למעמד של סטודנטים בהכשרה מעשית מבחינה אתית. דיון + הרצאה
- 11 סוגיות אתיות בתחומי עיסוק שונים – עובדים סוציאליים בצל החוק, בפרקטיקה הפרטית, אתיקה בעידן האינטרנטי. דיון + הרצאה
- 12 הכרת מודלים לפתרון סוגיות אתיות. ניתוח הגישות השונות להתמודדות עם סוגיה אתית. הרצאה
- 13 אתיקה בחייהם הפרטיים של עובדים סוציאליים. סיכום הקורס.

חומר חובה לקריאה:

- איגוד העובדים הסוציאליים (2018). קוד האתיקה של העובדים הסוציאליים בישראל. גוטמן, י. (2001). אתיקה למקצועות טיפוליים, תל אביב: דיונון.
- חוק העובדים הסוציאליים (1996). ספר החוקים (מספר 1575), ע"מ 152-165.
- כשר, נ. (1989). תורת המוסר – מבוא, אוניברסיטה משודרת, משרד הביטחון: הוצאה לאור.
- פנחסי, ב. מיכאלי, נ. (2013). אתיקה מקצועית בעבודה סוציאלית. בתוך: חובב, מ. לונטל, א. קטן, י. עבודה סוציאלית בישראל. הוצאת הקיבוץ המאוחד. עמודים 90-111.
- שפיר, ג. אכמון, י. וייל, ג. (2003). סוגיות אתיות במקצועות הטיפול והייעוץ הנפשי. ירושלים: מאגנס.
- אכמון, י. שפיר, ג. וייל, ג. (2012). מקצועיות אתית בפסיכותרפיה. ירושלים: מאגנס.

חומר לקריאה נוספת:

יוצג במהלך הקורס בהתאם לנושא השיעור

מרכיבי הציון הסופי:

- הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 80 %
- השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %
- נוכחות / השתתפות בסיוור 10 %

מידע נוסף / הערות: